

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Bespreekstuk

DATUM DB VERGADERING : 23 januari 2018
DATUM AB VERGADERING : 6 februari 2018
PORTEFEUILLEHOUDER : H. Oegema / F.K.L. Spijkervet
REGISTRATIENUMMER : Z/17/015753-73115
OPSTELLER : Marthijn Manenschijn, telefoonnummer +31882331808

ONDERWERP

Optimalisatie (afval)watersysteem zuiveringskring Echten

VOORSTEL

1. Instemmen met het afsluiten van een waterakkoord met de gemeenten Hoogeveen en de Wolden waarbij de afnameverplichting van het waterschap voor het verpompen van afvalwater naar de RWZI Echten naar beneden wordt bijgesteld
2. Instemmen met de maatregelen ten behoeve van de optimalisatie van het (afval)watersysteem Echten en als gevolg daarvan:
  - a. een krediet beschikbaar stellen van € 300.000,- voor maatregelen in het stedelijke watersysteem van Hoogeveen;
  - b. in de begroting 2019 € 450.000,- opnemen voor maatregelen in de waterketen;
  - c. de voorgenomen investeringen in de begroting 2019 verminderen met € 4.900.000,- wegens het vervallen van de hydraulische uitbreiding van de RWZI te Echten.
3. Mandaat verlenen aan het dagelijks bestuur om de afspraken over deze maatregelen vast te leggen in een waterakkoord met de gemeenten Hoogeveen en De Wolden.

SAMENVATTING

De gemeenten hebben samen met het waterschap een verantwoordelijkheid in het opvangen, bergen en afvoeren van het hemelwater in het stedelijke gebied. De gemeente vangt het hemelwater op in de openbare ruimte en voert het af via regenwaterriolen. Het waterschap bergt het hemelwater in het watersysteem en voert het uiteindelijk af naar het regionale watersysteem. Daarnaast heeft het waterschap een zorgplicht in het zuiveren van stedelijk afvalwater. In samenwerking met de gemeenten Hoogeveen en De Wolden is een optimalisatiestudie uitgevoerd voor de zuiveringskring Echten. Het doel van deze studie is om de gewenste maatregelen te bepalen voor een doelmatige waterketen voor de zuiveringskring Echten. Hierbij is rekening gehouden met het gewenste milieurendement en een klimaatbestendig watersysteem voor de toekomst.

De hydraulische restcapaciteit van de RWZI Echten is klein. Er kan weinig afvalwater meer bij. Met de voorgenomen maatregelen uit de optimalisatiestudie investeren we in een afname van toevoer van hemelwater naar de rioolwaterzuivering. We maken daarbij tevens met de gemeenten afspraken over een verlaging van de afnameverplichting. Hierdoor kan de RWZI in Echten ondanks de geringe restcapaciteit goed blijven functioneren in de komende jaren.

De maatregelen betreffen zowel maatregelen in de waterketen alsook in het stedelijke watersysteem. Op basis van de huidige beschikbare kennis is het daarmee niet noodzakelijk de RWZI van Echten hydraulisch uit te breiden. De maatregelen kunnen daarom worden gezien als een vervanging van de voorgenomen uitbreiding die gepland stond in 2019. Dit levert per saldo een besparing op van ruim 4 miljoen euro.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

De RWZI Echten heeft een restcapaciteit van ongeveer 100m³/uur. Dat betekent dat er weinig flexibiliteit zit in de hydraulische capaciteit. Met de voorgestelde maatregelen uit de optimalisatiestudie is deze capaciteit echter voldoende robuust om in de aankomende jaren de RWZI in Echten goed te laten functioneren. De investering om in 2019 de RWZI in Echten grootschalig uit te breiden voor een bedrag van 4,9 miljoen euro is daarom niet noodzakelijk.

In de berekening van de capaciteit van de RWZI Echten is rekening gehouden met de op dit moment bekende ruimtelijke ontwikkelingen. Er is geen rekening gehouden met autonome ontwikkeling van bedrijven. Als bedrijven in de toekomst mochten uitbreiden, zal er extra aanbod van de vuilvracht zijn en neemt de hoeveelheid afvalwater toe. Dergelijke uitbreidingen zijn momenteel niet concreet aan de orde. Wanneer plannen meer concreet worden zou in een business case naar de economisch meest voordelige oplossing worden gezocht. Er ontstaat dan een nieuwe situatie. Afhankelijk van de toename van de hoeveelheid afvalwater is één van de opties de zuivering Echten toch hydraulisch uit te breiden.

De watersysteemmaatregelen liggen in lijn met het vastgestelde beleid van het waterschap zoals dit is verwoord in het waterbeheerplan en de beleidsnota 'Water Raakt!. We geven aan dat we met de gemeenten willen anticiperen op klimaatverandering en dat het oppervlaktewatersysteem ons vertrekpunt is bij de aanpak van wateroverlast in de bebouwde omgeving. Ook is opgenomen dat we financieel bijdragen aan plannen van derden als die een bijdrage leveren aan onze waterschapsdoelen.

De aanpak van het watersysteem is een onderdeel van de visie 'Klimaatrobuust Hoogeveen' die de gemeente Hoogeveen dit najaar heeft opgesteld. Deze visie sluit aan op ons Programma Klimaat Actief! Met dit project zijn we als waterschap zichtbaar aan het werk in de bebouwde omgeving.

Het watersysteem in het centrumgebied is in het kader van de overdracht van stedelijk water geprioriteerd binnen de werkgroep stedelijk water van Fluvius. Na afronding van de werkzaamheden wordt het beheer en onderhoud van het watersysteem overgedragen aan het waterschap.

De uitvoering van onze zorgplicht en de watertaken van de gemeente leiden gezamenlijk tot een integraal project waarover afspraken worden gemaakt in een waterakkoord. Zie de bijlage voor een specificatie van de maatregelen die in het waterakkoord zullen worden bekrachtigd. In het eerste kwartaal van 2018 wordt het waterakkoord in een voorstel aan het dagelijks bestuur voorgelegd. Daarna vindt uiteindelijk de ondertekening met de gemeenten plaats.

OMGEVING EN PARTNERS

- Er heeft in september 2017 een bestuurlijk overleg tussen gemeente Hoogeveen en het waterschap plaatsgevonden om de samenwerking te verkennen.
- Het waterschap heeft intensief overleg gevoerd met de samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen over de uitkomsten van de optimalisatiestudie.
- Bij de uitvoering van maatregelen worden door waterschap en gemeente onderzocht hoe inwoners actief kunnen worden betrokken bij het project.

FINANCIËN

De totale omvang van de kosten voor het waterschap bedraagt € 750.000. Daarvan wordt € 300.000 besteed als bijdrage aan de gemeente Hoogeveen voor het verbeteren van het watersysteem. De overige € 450.000 wordt besteed aan de optimalisatie van de afwaterketen. Daarnaast vindt, binnen de reguliere planning van het waterschap, aanpassingen aan enkele rioolgemaalens plaats. In de tabel op de volgende bladzijde zijn de gevolgen voor de kapitaallasten inzichtelijk gemaakt. Zie bijlage 1 voor een specificatie van de maatregelen.

Maatregel	Begrotingspost	Voorgesteld Investeringsbedrag	Investeringsbedrag in huidige begroting/MRJ	Jaar ingebruikname	Kapitaallast volgens huidige begroting/MJR	Kapitaallast volgens huidig voorstel
Bijdrage aan de gemeente Hoogeveen t.b.v. de verbetering van het watersysteem in het centrumgebied van Hoogeveen: - Aanleg oppervlaktewater - Herprofileren bestaand oppervlaktewater - Aanleggen van duikers - Aanleg WB21-stuwen	Plannen met een waterschapsbelang	€ 300.000,-	€ 300.000	2018	€ 36.000	€ 36.000
Bijdrage aan de gemeente Hoogeveen t.b.v. afkoppelen 4 hectare centrumgebied Hoogeveen	Op te nemen in begroting 2019	€ 200.000,-	0	2019	0	€ 98.000
Aanpassen verbeterd gescheiden stelsels tot gescheiden stelsels	Op te nemen in begroting 2019	€ 250.000,-	0	2019		
Hydraulische uitbreiding RWZI Echten	MJB 2018-2021 Hydraulische uitbreiding Echten	0	€ 4.900.000	2020	€ 308.000	0

De voorgestelde maatregelen, in combinatie met het vervallen van de hydraulische uitbreiding van de RWZI Echten, leiden op termijn dus tot aanzienlijk lagere kapitaalslasten dan nu in de MJR wordt voorzien.

RISICO'S

- De afnameverplichting wordt op basis van de optimalisatiestudie naar beneden bijgesteld. Dat betekent dat de hydraulische capaciteit van de RWZI Echten niet wordt vergroot. Bij extreme neerslag kan nog steeds wateroverlast in stedelijk gebied optreden. Dit is het gevolg van een beperkte afvoer- en bergingscapaciteit van het rioolstelsel in stedelijk gebied en niet van de huidige capaciteit van de influentvrijzels van de RWZI.
- De totale kosten van de aanpassing van het watersysteem door de gemeente Hoogeveen zijn geraamd op € 1.000.000. De kostenraming van het totale project is gebaseerd op het ontwerp van het watersysteem. De bijdrage van het waterschap is (maximaal € 300.000. Dit zijn de begrote kosten van de maatregelen die de gemeente treft met het oog op de belangen van het waterschap (zie de eerste regel van bovenstaande tabel). Risico's op kostenoverschrijding liggen bij de gemeente.
- Het oppervlaktewatersysteem voldoet na uitvoering van het project aan de NBW-normen voor bebouwd gebied (geen water in woningen bij 1/100 jaar). Er blijft echter altijd een kans op wateroverlast aanwezig in het bebouwd gebied als er een neerslagsituatie optreedt die boven onze norm uitstijgt (bijvoorbeeld door hoosbuien). Om wateroverlast in woningen als gevolg van hoosbuien te voorkomen zullen maatregelen in de openbare ruimte moeten worden genomen door de gemeente.

BIJLAGEN

- 1 Omschrijving van de maatregelen in het watersysteem en de waterketen ten behoeve van de optimalisatie van het (afval) watersysteem zuiveringskring Echten.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk